

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Лотоцький Руслан Анатолійович

КУРСОВА РОБОТА

**ПРОЄКТ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЛЯ КП
«ХАРЬКОВВОДОКАНАЛ»**

Навчальна дисципліна	<u>Основи проєктного аналізу</u> назва навчальної дисципліни
Ступінь освіти	<u>фаховий молодший бакалавр</u> фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр
Галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> шифр і назва галузі знань
Спеціальність	<u>051 Економіка</u> код і найменування спеціальності
Освітньо-професійна програма	<u>Економіка підприємства</u> назва освітньо-професійної програми
Академічна група	<u>Е-23</u> назва академічної групи

Харків – 2025

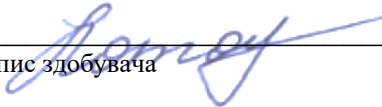
ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник:

Нагорна Ірина Володимирівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

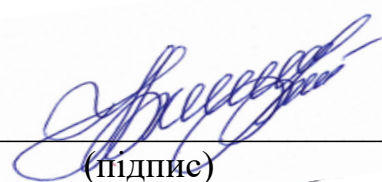
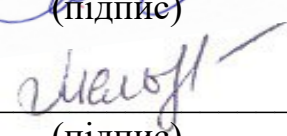
Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

підпис здобувача Р.А. Лотоцький
ПІБ здобувача

Підсумкова оцінка: 78 (балів)

Члени комісії з захисту:

підпис

підпис

І. В. Нагорна

М. О. Мельничук

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Лотоцький Руслан Анатолійович

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

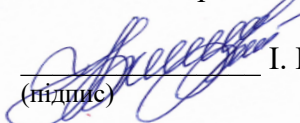
Навчальна дисципліна	Основи проєктного аналізу
Тема роботи	назва навчальної дисципліни Проект вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал»
Термін подання завершеної роботи	тема курсової роботи 31.05.2025 р.

Графік виконання роботи

Назва етапів виконання або структурних елементів роботи (проєкту)	Дата закінчення
Вибір та затвердження теми	03.03 – 08.03.2025
Добір та аналіз літератури за обраною темою	10.03 – 22.03.2025
Складання плану курсової роботи	24.03 – 29.03.2025
Написання вступу та I розділу	31.03 – 26.04.2025
Написання II розділу курсової роботи	28.04 – 17.05.2025
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	19.05 – 24.05.2025
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	26.05 – 31.05.2025
Захист курсової роботи	02.06 – 07.06.2025

Завдання видав

Керівник,
викладач циклової комісії економіки,
управління та адміністрування, спеціаліст
вищої категорії, кандидат економічних наук

(підпис) І. В. Нагорна

«05» березня 2025 р.

Завдання отримав

Здобувач

(підпис) Р. А. Лотоцький

«05» березня 2025 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Розділ 1 Концепція, цінність та ефективність проєкту	7
1.1. Основні етапи формування та реалізації проєкту	7
1.2. Основні учасники проєкту, фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ	9
1.3. Основні фази проєкту, витрати та основні вигоди від проєкту ..	10
Розділ 2 Маркетинговий, технічний, інституційний, екологічний, соціальний, фінансовий та економічний аналіз.....	13
2.1. Маркетинговий, технічний, інституційний аналіз.....	13
2.2. Екологічний та соціальний аналіз	14
2.3. Фінансовий та економічний аналіз	16
Висновки.....	18
Список використаних джерел.....	21

ВСТУП

Тема вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал» є надзвичайно актуальною у сучасних умовах, коли підприємства комунальної сфери стикаються з численними викликами, пов'язаними з підвищенням вимог до якості послуг, ефективності використання ресурсів та екологічної безпеки. Водопостачання та водовідведення – це критично важливі галузі інфраструктури, що забезпечують життєдіяльність міста та комфорт його мешканців.

Однак існуючі системи управління часто не відповідають сучасним стандартам, що призводить до нераціонального використання ресурсів, зниження якості обслуговування, високих операційних витрат і збільшення витрат води. Враховуючи змінні соціально-економічні умови, а також вимоги законодавства щодо енергоефективності та сталого розвитку, модернізація управлінських процесів стає необхідністю для забезпечення стабільної роботи підприємства.

Крім того, удосконалення системи управління дозволить краще інтегрувати інноваційні технології, оптимізувати внутрішні бізнес-процеси, підвищити прозорість і контроль над використанням матеріальних, фінансових і трудових ресурсів. Це, в свою чергу, сприятиме підвищенню довіри громадськості та партнерів, покращенню інвестиційної привабливості підприємства і відповідності сучасним екологічним нормам. Удосконалена система управління також сприятиме більш ефективному реагуванню на надзвичайні ситуації та зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище. Враховуючи всі ці аспекти, тема курсової роботи є не лише актуальною, а й стратегічно важливою для забезпечення сталого розвитку КП «Харьковводоканал» та підвищення якості життя мешканців міста.

Метою курсової роботи є розробка проекту вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал» з метою підвищення ефективності діяльності підприємства, оптимізації ресурсів та покращення якості надання послуг водопостачання і водовідведення.

Відповідно до зазначеної мети сформовано такі завдання курсового дослідження:

- навести основні етапи формування та реалізації проєкту;
- навести основні учасники проєкту, фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ;
- навести основні фази проєкту, витрати та основні вигоди від проєкту;
- охарактеризувати маркетинговий, технічний, інституційний аналіз;
- охарактеризувати екологічний та соціальний аналіз;
- охарактеризувати фінансовий та економічний аналіз.

Об'єктом дослідження є система управління комунального підприємства КП «Харьковводоканал», яка забезпечує організацію та контроль діяльності з водопостачання і водовідведення у місті. Предметом дослідження є процеси вдосконалення управлінських механізмів, методів і технологій, спрямованих на підвищення ефективності функціонування системи управління підприємством, оптимізацію використання ресурсів та покращення якості надання послуг.

У курсовій роботі використовуються такі методи дослідження: аналіз наукової та технічної літератури для вивчення сучасних підходів до управління комунальними підприємствами; системний аналіз для комплексного оцінювання існуючої системи управління КП «Харьковводоканал»; порівняльний аналіз для визначення сильних та слабких сторін у діяльності підприємства; економіко-статистичний метод для оцінки ефективності використання ресурсів; а також експертні опитування та інтерв'ю з працівниками підприємства з метою збору практичної інформації та врахування специфіки роботи організації. Таке поєднання методів дозволяє всебічно дослідити проблему і запропонувати обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення системи управління.

РОЗДІЛ 1

КОНЦЕПЦІЯ, ЦІННІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОЄКТУ

1.1. Основні етапи формування та реалізації проєкту

Концепція проєкту вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал» базується на інтегрованому підході, який поєднує сучасні управлінські практики, технологічні інновації та принципи сталого розвитку. Вона передбачає створення гнучкої, прозорої та адаптивної системи управління, що здатна оперативно реагувати на виклики зовнішнього середовища та внутрішні зміни, забезпечуючи при цьому стабільність і надійність роботи підприємства. В основі концепції лежить прагнення до оптимізації процесів, зменшення втрат ресурсів, підвищення продуктивності праці та покращення якості послуг, що безпосередньо впливає на задоволення потреб мешканців та партнерів.

Цінність проєкту полягає в його здатності створити передумови для довгострокового розвитку підприємства за умов постійних змін у нормативно-правовому полі, ринкових умовах та зростаючих екологічних вимог. Впровадження запропонованих рішень дозволить не лише підвищити економічну ефективність роботи КП «Харьковводоканал», але й покращити імідж підприємства як соціально відповідального суб'єкта, що дбає про навколишнє середовище та комфорт громадян. Ефективність проєкту проявляється у комплексному впливі на всі рівні управління підприємством, що включає оптимізацію витрат, підвищення якості обслуговування, зниження технічних ризиків і підвищення рівня конкурентоспроможності на ринку комунальних послуг. Таким чином, проєкт має не тільки практичну, а й стратегічну значущість, формуючи фундамент для подальшого інноваційного розвитку і адаптації до нових викликів.

Основні етапи формування та реалізації проєкту вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал» передбачають послідовний і ґрунтовний підхід до планування, розробки та впровадження змін, що забезпечить максимальну ефективність і результативність заходів. На початковому етапі

здійснюється детальний аналіз поточного стану системи управління, що включає вивчення організаційної структури, технологічних процесів, кадрового потенціалу та використання інформаційних систем. Цей етап має важливе значення, адже на його основі формуються реальні діагностичні висновки про слабкі та сильні сторони підприємства, що дає змогу визначити пріоритетні напрямки вдосконалення.

Наступний етап пов'язаний з розробкою концепції та стратегічних цілей проекту. Тут формуються конкретні завдання, які повинні бути досягнуті, а також розробляються методи і інструменти для їх реалізації. Важливою складовою цього етапу є врахування зовнішніх факторів, таких як зміни у законодавстві, ринкові тенденції, технологічні інновації, а також внутрішніх ресурсів і обмежень підприємства. Наприклад, впровадження автоматизованих систем контролю витрат води або цифрових платформ для взаємодії з клієнтами є сучасними рішеннями, які можуть значно підвищити якість управління.

Етап реалізації передбачає поетапне впровадження розроблених заходів, що включає оновлення організаційних процедур, навчання персоналу, модернізацію технічної бази та оптимізацію інформаційних потоків. У цьому процесі важливо забезпечити чіткий контроль за виконанням поставлених завдань, своєчасну корекцію дій у разі виникнення непередбачених проблем та ефективну комунікацію між усіма учасниками проекту. В якості прикладу можна навести запуск програми підвищення кваліфікації працівників або впровадження системи електронного документообігу, що значно скорочує час на обробку запитів і покращує прозорість управлінських процесів.

Завершальний етап включає оцінку результатів реалізації проекту та аналіз досягнутих змін. Важливо системно оцінити, наскільки вдалося покращити ефективність управління, які економічні та соціальні ефекти були отримані, а також визначити можливі напрями для подальшого розвитку. Наприклад, зниження втрат води, скорочення часу реагування на аварійні ситуації, підвищення задоволеності споживачів можуть стати вагомими індикаторами успішності проекту. Загалом,

кожен із цих етапів взаємопов'язаний і потребує комплексного підходу, що сприяє поступовому, але сталому вдосконаленню управлінської системи підприємства.

1.2 Основні учасники проєкту, фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ

Основні учасники проєкту відіграють ключову роль у забезпеченні його успішної реалізації, оскільки саме вони формують стратегічне бачення, приймають управлінські рішення, а також здійснюють безпосередню діяльність з впровадження змін. Серед таких учасників можна виділити керівництво підприємства, яке відповідає за затвердження цілей та напрямків проєкту, а також забезпечує необхідні ресурси для його виконання. Важливою складовою є команда проєкту, до якої входять менеджери, фахівці з різних підрозділів, аналітики та технічні експерти, що виконують різнопланові завдання: від розробки концепції до контролю за впровадженням. Наприклад, у разі проєкту вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал» фахівці з ІТ-технологій будуть відповідальні за інтеграцію нових інформаційних систем, а працівники відділу кадрів – за організацію навчання персоналу.

Важливу роль відіграють і зовнішні учасники, такі як консультанти, підрядники або державні органи, які можуть впливати на строки, якість і законність впроваджуваних змін. Наприклад, для підприємства водопостачання співпраця з екологічними інспекціями або місцевою владою є необхідною для дотримання нормативних вимог і отримання відповідних дозволів.

Фактори зовнішнього середовища мають безпосередній вплив на умови реалізації проєкту, оскільки формують рамки, у яких підприємство функціонує. Серед них особливе значення мають законодавчі зміни, які можуть встановлювати нові стандарти або вимоги щодо діяльності компанії, як це, наприклад, відбувається у сфері екологічного законодавства або енергетики. Крім того, ринкові умови, зокрема рівень конкуренції, попит на послуги чи товари, а також інноваційні

технології, що швидко розвиваються, суттєво впливають на вибір стратегічних напрямків проєкту. Важливо враховувати і соціальні чинники, такі як очікування споживачів, ставлення громади чи робітників, що може визначити успішність впроваджених змін.

Внутрішнє середовище підприємства охоплює організаційну структуру, корпоративну культуру, кадровий потенціал, матеріально-технічну базу та фінансові ресурси, які безпосередньо впливають на здатність виконувати проєкт. Організаційні бар'єри, наявність або відсутність мотивації у працівників, рівень професійної підготовки часто стають критичними факторами успіху чи невдачі. Наприклад, для КП «Харьковводоканал» важливо оцінити готовність співробітників до впровадження нових інформаційних технологій, їхнє розуміння змін і рівень технічної підготовки, адже це безпосередньо визначатиме ефективність переходу на нову систему управління. Також внутрішні фінансові можливості підприємства будуть впливати на масштаби та темпи реалізації проєкту, оскільки модернізація обладнання чи навчання персоналу потребують значних інвестицій.

Таким чином, успіх проєкту багато в чому залежить від правильного визначення та взаємодії усіх основних учасників, а також комплексного аналізу і врахування факторів зовнішнього і внутрішнього середовищ. Тільки так можна сформулювати реалістичний план дій і забезпечити адаптивність організації до нових викликів і можливостей.

1.3. Основні фази проєкту, витрати та основні вигоди від проєкту

Реалізація будь-якого проєкту, зокрема такого масштабного, як удосконалення системи управління для комунального підприємства КП «Харьковводоканал», передбачає послідовне проходження низки фаз, кожна з яких має свою логіку, функції та цілі. На початковій фазі здійснюється діагностика поточного стану підприємства, вивчаються внутрішні процеси, виявляються

проблеми в управлінні, аналізуються існуючі технології, способи прийняття рішень, рівень автоматизації та ефективність комунікацій між підрозділами. Це дозволяє сформувавши базу для обґрунтування доцільності змін та окреслити пріоритетні напрями вдосконалення.

Наступна фаза пов'язана з плануванням проєкту, коли визначаються конкретні цілі, строки, бюджет, відповідальні особи, ресурси, необхідні для реалізації, а також ризики, які можуть виникнути у процесі. У випадку КП «Харьковводоканал» це може стосуватися планування закупівель програмного забезпечення для управління активами підприємства, створення електронної бази даних або цифровізації роботи з особовими рахунками споживачів.

Фаза реалізації охоплює практичне впровадження запланованих заходів. У цей період модернізується технічна база, встановлюється нове програмне забезпечення, організовується навчання персоналу, відбувається адаптація організаційної структури під нові підходи до управління. Наприклад, може бути створено централізований диспетчерський центр, який координуватиме роботу аварійних служб, або впроваджено аналітичні панелі для керівництва з метою прийняття рішень на основі даних у реальному часі.

Фінальна фаза передбачає оцінку досягнутих результатів, зіставлення очікувань з реальними показниками, аналіз ефективності витрат, виявлення можливостей для подальшого вдосконалення. Така оцінка важлива для розуміння сильних та слабких сторін реалізованого проєкту та слугує підґрунтям для наступних управлінських рішень.

Щодо витрат, то вони включають як прямі фінансові витрати на придбання техніки, програмного забезпечення, оплату послуг консультантів, так і непрямі – на підготовку персоналу, втрати робочого часу під час адаптації до нових процесів, витрати на комунікацію та супровід змін. У випадку КП «Харьковводоканал» значна частка витрат може бути пов'язана з інтеграцією нової ІТ-інфраструктури, що включає серверне обладнання, ліцензії на програмне забезпечення, а також створення внутрішніх регламентів і технічних завдань для підрядників.

Водночас проєкт має потенціал генерувати суттєві вигоди. Серед них – підвищення ефективності управлінських рішень за рахунок доступу до актуальних даних, зменшення втрат води через точніше виявлення аварій, підвищення прозорості фінансових потоків та довіри з боку споживачів і партнерів. Важливим вирашем є й зміцнення репутації підприємства як сучасної, відповідальної структури, що прагне до якості послуг і сталого розвитку. У довгостроковій перспективі це може призвести до економії ресурсів, зростання інвестиційної привабливості та покращення рівня сервісу для населення, що особливо актуально в умовах децентралізації та підвищених вимог до якості комунальних послуг.

РОЗДІЛ 2

МАРКЕТИНГОВИЙ, ТЕХНІЧНИЙ, ІНСТИТУЦІЙНИЙ, ЕКОЛОГІЧНИЙ, СОЦІАЛЬНИЙ, ФІНАНСОВИЙ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

2.1. Маркетинговий, технічний, інституційний аналіз

Маркетинговий, технічний та інституційний аналіз є важливими компонентами комплексного обґрунтування будь-якого проєкту, особливо у сфері модернізації управління комунальним підприємством, таким як КП «Харьковводоканал». Кожен з цих аспектів розкриває різні, але взаємопов'язані сторони ефективності впровадження змін, дозволяючи обґрунтовано прогнозувати результати та ризики проєкту.

Маркетинговий аналіз у даному випадку орієнтується не лише на зовнішній ринок, але й на користувачів послуг самого підприємства – мешканців міста, бюджетні організації, промислові споживачі. Такий аналіз передбачає вивчення рівня задоволеності послугами, очікувань споживачів, тенденцій у зміні попиту на послуги водопостачання та водовідведення, а також ступеня конкуренції, навіть якщо вона не є прямою. Наприклад, споживачі можуть все частіше використовувати альтернативні джерела води, як-от свердловини, унаслідок недовіри до якості централізованої води, що свідчить про потребу в підвищенні прозорості підприємства та покращенні комунікації. Маркетинговий аналіз також вивчає зовнішні тенденції, як-от цифровізацію сервісів ЖКГ, щоб краще адаптувати управлінські рішення до потреб цільової аудиторії.

Технічний аналіз стосується матеріально-технічної бази підприємства, рівня зносу обладнання, здатності існуючої інфраструктури підтримувати якісне та безперебійне водопостачання і водовідведення. Він враховує стан насосних станцій, очисних споруд, трубопроводів, а також поточні засоби контролю й обліку споживання. Наприклад, якщо значна частина обладнання морально застаріла або неспроможна інтегруватися з новими цифровими технологіями, це вимагає модернізації або повної заміни. Також у межах технічного аналізу оцінюється

готовність підприємства до автоматизації – чи є технічні умови для запровадження SCADA-систем, наскільки ефективно працюють локальні мережі, чи достатньо навчених фахівців для обслуговування ІТ-інфраструктури.

Інституційний аналіз досліджує управлінську структуру підприємства, розподіл повноважень, регламентні документи, рівень організаційної культури, а також взаємодію з місцевими органами влади та зовнішніми партнерами. У випадку КП «Харьковводоканал» інституційний аналіз дозволяє оцінити, наскільки гнучка і результативна система управління, чи існують перепони для оперативного ухвалення рішень, як забезпечується підзвітність і контроль, чи достатньо ефективно функціонують внутрішні служби (наприклад, юридичний відділ, служба з питань охорони праці, відділ кадрів). У процесі такого аналізу важливо враховувати й нормативно-правову базу, яка регулює діяльність підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, зокрема вимоги до звітності, тарифної політики, процедур тендерних закупівель.

Загалом, поєднання маркетингового, технічного та інституційного аналізів створює цілісне уявлення про стартові позиції підприємства, його сильні та слабкі сторони, а також визначає, які саме зміни є пріоритетними, з якими викликами доведеться зіткнутися під час реалізації проєкту, і які ресурси потрібно мобілізувати для досягнення поставлених цілей.

2.2. Екологічний та соціальний аналіз

Екологічний та соціальний аналіз у межах проєкту вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал» відіграє ключову роль, оскільки діяльність підприємства безпосередньо впливає як на стан навколишнього середовища, так і на якість життя населення. Впровадження сучасних технологій управління має на меті не лише підвищення ефективності внутрішніх процесів, але й формування відповідального ставлення до природних ресурсів та соціальних зобов'язань перед громадою.

З екологічної точки зору, аналіз охоплює вплив господарської діяльності підприємства на водні ресурси, ґрунти, повітря та екосистеми загалом. Одним з головних аспектів є стан очищення стічних вод, який напряму залежить від управлінських рішень – від того, наскільки ефективно налагоджено контроль за технологічними процесами, залежить обсяг шкідливих викидів у довкілля. Якщо система управління є застарілою, несвоєчасною або фрагментованою, це може призводити до наднормативного скиду забруднень у водойми, що шкодить річкам, фауні, а також загрожує здоров'ю людей. Екологічний аналіз також оцінює, як підприємство дотримується вимог природоохоронного законодавства, чи проводить моніторинг за якістю води, та чи впроваджуються екологічно дружні практики, наприклад, енергозбереження або повторне використання осадів з очисних споруд у сільському господарстві.

У контексті соціального аналізу особливе значення мають наслідки реформування для працівників підприємства та для мешканців міста. Підвищення рівня автоматизації управлінських процесів може вимагати перепідготовки персоналу, зміни у структурі зайнятості або перерозподілу функцій між підрозділами. Якщо ці зміни реалізуються без урахування людського фактора, це може викликати супротив з боку трудового колективу, зниження мотивації та ризик соціальної напруги. Тому важливо не лише впровадити нові системи, а й паралельно розвивати внутрішню культуру організації, підтримувати діалог із працівниками, надавати їм навчання та можливості професійного зростання. Що стосується споживачів, то вдосконалення управління має позитивно вплинути на якість обслуговування: скорочення часу реагування на аварії, прозорість тарифоутворення, зручність електронних сервісів. Наприклад, впровадження електронної платформи для подачі заявок або відстеження стану виконання технічних робіт може підвищити довіру громадян до підприємства.

Таким чином, екологічний та соціальний аналіз дозволяє усвідомити не лише технічні або економічні виклики проєкту, а й визначити рівень його стійкості, відповідальності та довгострокової користі. Він забезпечує підґрунтя для того, щоб

модернізація відбулася не на шкоду довкіллю та суспільству, а з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін і з перспективою сталого розвитку регіону.

2.3. Фінансовий та економічний аналіз

Фінансовий та економічний аналіз у межах проєкту вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал» є фундаментальними складовими, що дозволяють обґрунтувати доцільність, прибутковість і рентабельність запропонованих змін. Фінансовий аспект передбачає глибоку оцінку поточного стану фінансів підприємства, його спроможності до самофінансування, кредитоспроможності та можливості залучення інвестицій або бюджетного фінансування. Економічний аналіз, у свою чергу, виходить за межі внутрішніх показників і охоплює вплив проєкту на загальний економічний клімат, ринок комунальних послуг і добробут споживачів.

У фінансовому розрізі аналіз починається з визначення початкових витрат на впровадження проєкту: витрат на закупівлю програмного забезпечення, модернізацію технічного обладнання, навчання персоналу, а також на супровід і технічну підтримку. Важливим є також розрахунок періоду окупності проєкту – тобто, коли очікувані вигоди покривають понесені витрати. Наприклад, якщо впровадження автоматизованої системи обліку ресурсів дозволяє зменшити втрати води на 20%, це дає змогу значно зекономити на очищенні та транспортуванні, а також підвищити обсяг реалізованої послуги, що прямо впливає на зростання доходів. Крім того, аналізуються показники прибутковості, внутрішньої норми доходності (IRR), чистої приведеної вартості (NPV), які дозволяють зробити висновки про інвестиційну привабливість проєкту.

Економічний аналіз, у свою чергу, допомагає оцінити ширший ефект проєкту для міста і регіону. Удосконалення управління на підприємстві, яке є критично важливим для всієї інфраструктури, створює мультиплікативний ефект: зростає ефективність використання ресурсів, зменшується кількість аварійних ситуацій,

скорочуються втрати води та енергії, що веде до зниження витрат не лише на рівні підприємства, а й для кінцевих споживачів. Наприклад, завдяки кращому плануванню ремонтів і оптимізації маршрутів обслуговування, місто витрачає менше бюджетних коштів на надзвичайні ситуації, а населення отримує більш стабільну послугу з водопостачання. Це створює додаткову цінність у вигляді зростання довіри до муніципальних інституцій і покращення якості життя.

Окремо слід розглядати і ризики, які супроводжують реалізацію проєкту. Фінансовий аналіз дозволяє виявити можливі точки нестабільності – наприклад, коливання цін на IT-послуги, девальвацію гривні, або затримки у фінансуванні. Відповідно, розробляються сценарії реагування, які дозволяють мінімізувати ці ризики. Усі ці фактори інтегруються в економічне обґрунтування, яке демонструє, що вкладені ресурси не тільки окупляться, а й принесуть значні довгострокові переваги.

Таким чином, фінансовий та економічний аналіз є не просто інструментом оцінки витрат і вигод, а стратегічним механізмом прийняття рішень, що дозволяє забезпечити сталу ефективність функціонування підприємства, збалансувати інтереси держави, бізнесу та громади й гарантувати, що кожна гривня інвестицій буде виправданою з точки зору суспільного блага.

ВИСНОВКИ

Висновки за результатами опрацювання теми курсової роботи «Проект вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал»» дають змогу зробити глибокий і комплексний аналіз усіх аспектів планування, реалізації та оцінки ефективності управлінських інновацій на підприємстві критичної інфраструктури.

Проаналізовані етапи формування та реалізації проекту засвідчують, що ефективне вдосконалення системи управління потребує чітко структурованого процесу – від визначення цілей та аналізу проблем, до впровадження змін та оцінки їх результативності. Важливо не лише планувати кроки, а й адаптувати їх до специфіки діяльності підприємства, враховуючи його технічний стан, кадрові ресурси, цифрову готовність та фінансову спроможність.

Детальне дослідження учасників проекту дозволило зрозуміти важливість ролі як внутрішніх, так і зовнішніх стейкхолдерів. Успішне впровадження управлінських змін можливе лише за умов взаємодії керівництва підприємства, технічного персоналу, ІТ-фахівців, органів місцевого самоврядування, громадськості та потенційних інвесторів. Крім того, зовнішні фактори, зокрема політична стабільність, економічні умови, державна політика у сфері ЖКГ та цифровізації, значною мірою впливають на успішність реалізації таких ініціатив. Водночас внутрішні чинники – рівень професійної підготовки персоналу, доступність сучасних технологій, готовність до змін – формують основу для ефективної імплементації проекту.

У ході вивчення фаз проекту встановлено, що впровадження системи управління вимагає значних початкових витрат, однак вже середньостроковий горизонт дозволяє очікувати на суттєві вигоди – скорочення адміністративних витрат, зниження витрат води, підвищення прозорості процесів, а також зростання довіри з боку споживачів. На довгостроковій перспективі можна очікувати трансформацію КП «Харьковводоканал» у більш конкурентоспроможну, ефективну і гнучку структуру, яка зможе відповідати на виклики часу.

Маркетинговий, технічний та інституційний аналіз підтвердили наявність попиту на якісні комунальні послуги з боку мешканців міста, а також високу потребу у вдосконаленні механізмів управління для досягнення прозорості, оперативності та стратегічного планування. У технічному вимірі визначено наявність критичних точок у функціонуванні старих систем обліку, комунікації, обробки даних. Це дає підстави для впровадження сучасних цифрових рішень. Інституційний аналіз показав, що нинішня структура управління має ознаки надмірної централізації й обмеженої автономії підрозділів, що стримує оперативність реагування та прийняття рішень.

Екологічний та соціальний аналіз дозволили побачити, що проєкт не лише сприятиме покращенню внутрішніх показників підприємства, але й позитивно вплине на довкілля та якість життя мешканців міста. Оптимізація водопостачання й зниження втрат сприятимуть зменшенню навантаження на природні ресурси, а також зменшать кількість надзвичайних ситуацій, пов'язаних із проривами, аваріями та забрудненням. У соціальному аспекті проєкт стимулює підвищення довіри населення до комунальних структур, покращення якості обслуговування та створення нових робочих місць в ІТ-галузі й управлінні.

Фінансовий та економічний аналіз підтвердили доцільність інвестування у проєкт, продемонструвавши позитивне сальдо очікуваних вигід порівняно з витратами. Розрахунки показали короткий період окупності за рахунок економії ресурсів, зростання ефективності й підвищення доходів від покращеної якості обслуговування. Економічно доцільним виглядає впровадження автоматизованої аналітики, електронного документообігу та інтегрованих платформ моніторингу в реальному часі. У поєднанні ці заходи посилюють загальну стабільність, фінансову прозорість і адаптивність підприємства до сучасних вимог ринку.

Загалом результати курсової роботи свідчать про значний потенціал проєкту вдосконалення системи управління для КП «Харьковводоканал». Ретельне опрацювання всіх компонентів проєктного аналізу доводить, що впровадження запропонованих заходів є як стратегічно важливим, так і фінансово обґрунтованим. Запропонована модель управління орієнтована не лише на ефективність, а й на

прозорість, екологічність і соціальну відповідальність, що повністю відповідає сучасним вимогам сталого розвитку й цифрової трансформації державного та муніципального сектору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ISO 19011:2011 «ДСТУ ISO 19011:2012» «Настанови щодо здійснення аудитів систем управління» URL: <http://www.trainings.ua/article/5674.htm>
2. Бойченко С. В., Яковлева А. В., Вовк О. В., Лейда К. О., Шаманський С. Й. Альтернативні енергоресурси. Вступ до спеціальності: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2021. – 390 с.
3. Житомир проводить модернізацію систем водопостачання та водовідведення // Українська Енергетика. – 2024. – Режим доступу: <https://ua-energy.org/uk/posts/zhytomyr-provodyt-modernizatsiiu-system-vodopostachannia-ta-vodovidvedennia.ua-energy.org>
4. КП «Водоканал» м. Старокостянтинів. Архів публікацій за листопад 2024 року– Режим доступу: <https://skwater.km.ua/archive/2024-11.skwater.km.ua>
5. КП «Харківводоканал». Інвестиційна програма КП «Харківводоканал». – Режим доступу: https://vodokanal.kharkov.ua/content/invest_programma.vodokanal.kharkov.ua+1vodokanal.kharkov.ua+1
6. КП «Харківводоканал». На «Харківводоканалі» впроваджується комплексна програма розвитку. – Режим доступу: <https://vodokanal.kharkov.ua/news/14189.vodokanal.kharkov.ua>
7. Лі І., Мусабандесу Е., Фудзівара Т., Логє Ф. Дж., Ма К.-Л. A Visual Analytics System for Water Distribution System Optimization // arXiv.org. – 2021. – Режим доступу: <https://arxiv.org/abs/2108.12540.arxiv.org>
8. Модернізація системи водопостачання, техніка та гуманітарні вантажі: Франція, Болгарія та Німеччина допомогли Первомайську під час війни [Електронний ресурс] // НикВести. – 2023. – Режим доступу: <https://nikvesti.com/articles/279971.nikvesti.com+1elartu.tntu.edu.ua+1>
9. Сеньків Д. А. Оптимізація управління виробничими та трудовими ресурсами в організації, на прикладі міського комунального підприємства

«Водоканал» // Інституційний репозитарій ТНТУ імені Івана Пулюя. – 2019. – Режим доступу: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/30081.elartu.tntu.edu.ua>

10. Турку К., Турку К., Гайтан В. An Internet of Things Oriented Approach for Water Utility Monitoring and Control // arXiv.org. – 2018. – Режим доступу: <https://arxiv.org/abs/1811.12807.arxiv.org+1elartu.tntu.edu.ua+1>

11. Фінансова звітність за 2023 рік КП «Харківводоканал» – Режим доступу:
https://vodokanal.kharkov.ua/files/27_02_2025_67c06fe6c05950.33486338.pdf

12. Херсонський водоканал. Публічна інформація – річна звітність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://water.kherson.ua/riчна-zvitnist/.water.kherson.ua>

13. Хомаї М., Ді Бартоло А. Х., Авіла М., Могольйон-Гутьєррес О., Каро А. Digital Transformation in the Water Distribution System based on the Digital Twins Concept // arXiv.org. – 2024. – Режим доступу: <https://arxiv.org/abs/2412.06694.arxiv.org>

14. Цивільний кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 435-IV із змінами і доповненням. ВРУ. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

15. Шалигін Д., Філонов П., Лаврентьєв А. Anomaly Detection for Water Treatment System based on Neural Network with Automatic Architecture Optimization // arXiv.org. – 2018. – Режим доступу: <https://arxiv.org/abs/1807.07282.arxiv.org>

16. Шаманський С. Й., Бойченко С. В. Інноваційні екологічно безпечні технології у водовідведенні. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с.